

G CONSELLERIA
O AFERS SOCIALS
I I ESPORTS
B DIRECCIÓ GENERAL
/ PLANIFICACIÓ
EQUIPAMENTS
I FORMACIÓ

Consulta pública prèvia sobre la proposta d'elaboració d'una llei de modificació de la Llei 1/2014, de 21 de febrer, de cans d'assistència

Des de la Conselleria d'Afers Socials i Esports, a través de la Direcció General de Planificació, Equipaments i Formació, es considera necessari iniciar el procediment per elaborar una llei de modificació de la Llei 1/2014, de 21 de febrer, de cans d'assistència.

Per donar compliment a l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i a l'article 55 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, es posa a disposició de l'opinió pública i dels subjectes i les organitzacions més representatives potencialment afectats per la futura norma la informació relacionada amb els aspectes següents:

a) Els problemes que es pretenen solucionar amb la iniciativa

La Llei 1/2014, de 21 de febrer, de cans d'assistència, reconeix i garanteix, a la comunitat autònoma de les Illes Balears, el dret d'accedir, circular i romandre de les persones que, per qualsevol tipus de discapacitat, són auxiliades per cans d'assistència. Anteriorment, amb la Llei 5/1999, de 31 de març, de cans de guia, aquest dret només emparava les persones afectades per disfuncions visuals, totals o parcials.

La Llei 1/2014 vigent, en l'article 2, disposa que, als efectes d'aquesta Llei, els cans d'assistència són aquells que han estat ensinistrats per centres especialitzats i oficialment reconeguts, per a l'acompanyament, la conducció, l'ajuda i l'auxili de persones amb discapacitat, i en l'article 3 classifica els diversos tipus de cans d'assistència en els següents:

- a) Ca guia: el ca educat i ensinistrat per guiar una persona amb discapacitat visual, sigui total o parcial, o una persona que a més d'una discapacitat visual té una discapacitat auditiva.
- b) Ca de senyalització de sons: el ca educat i ensinistrat per avisar les persones amb discapacitat auditiva de diferents sons i indicar-los-en l'origen.

- c) Ca de servei: el ca educat i ensinistrat per prestar ajuda a les persones amb discapacitat física que no es poden valer per elles mateixes en les activitats de la vida diària, tant en l'entorn privat com en l'extern.

Així doncs, amb la normativa vigent, el ca d'assistència es limita a les tipologies que indica la Llei, sense que hi càpiga l'extensió a altres supòsits actualment reconeguts per altres normatives i existents avui en dia. Això suposa que tant les altres tipologies de cans d'assistència com les persones que s'hi fan auxiliar i que es troben afectades per altres tipus de discapacitats o malalties de les que preveu l'actual Llei 1/2014 queden desamparades per la normativa i no tenen el reconeixement de les administracions públiques. Així, aquestes persones no es poden fer auxiliar pel ca d'assistència, el qual queda sotmès al règim jurídic dels animals de companyia, i no es poden beneficiar dels drets que reconeix la Llei 1/2014, la qual cosa implica una discriminació injustificada respecte de les persones que sí que es troben emparades per aquesta Llei.

L'article 3 de la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears, estableix que l'actuació dels poders públics en matèria de serveis socials persegueix els objectius, entre d'altres, de millorar la qualitat de vida i promoure la normalització, la participació i la interacció social, política, econòmica, laboral, cultural i educativa i de salut de totes les persones, com també afavorir la igualtat efectiva de les persones, eliminant qualsevol tipus de discriminació. Per aconseguir aquests objectius, el sistema públic de serveis socials ha d'aplicar sistemes de qualitat als programes, les actuacions i les prestacions per tal d'assegurar que els recursos i els serveis que actuen a les Illes Balears s'adaptin a les necessitats socials, i ha de facilitar que les persones disposin de les condicions adequades per desenvolupar els seus projectes vitals.

Per tot això, amb aquesta proposta es vol ampliar la tipologia de cans d'assistència i fer extensiu el dret esmentat, a més de les persones amb disfunció visual, auditiva o de mobilitat (que actualment ja tenen aquest dret reconegut), a les persones que pateixen altres tipus de discapacitats, físiques o sensorials, o trastorns endocrins, o qualsevol tipus de malaltia, i que requereixin o puguin requerir, perquè sigui necessari o convenient, l'auxili de cans d'assistència. Cal recordar que la Llei 1/2014 ja va reconèixer una extensió dels drets prevists per l'anterior Llei 5/1999.

b) La necessitat i l'oportunitat de l'aprovació

L'aprovació de la modificació que es proposa és necessària i oportuna, en compliment de l'article 9.2 de la Constitució espanyola, que encomana als poders públics promoure les condicions per garantir la llibertat i la igualtat dels individus, remoure els obstacles que en dificultin la plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social. Així, el reconeixement

del ca d'assistència, el qual es preveu en l'àmbit social com una ajuda tècnica, facilita la integració de les persones que l'han de menester, que no veuran limitats els drets d'accés, circulació i permanència, en igualtat de condicions que les persones i els cans d'assistència ja reconeguts per la Llei 1/2014.

D'altra banda, cal deixar constància que no es pretén reconèixer qualsevol tipus de ca sinó que ha de ser un ca ensinistrat per dur a terme les funcions pròpies del ca d'assistència, sempre relacionades amb l'àmbit dels serveis socials. Respecte d'això, tal com disposa l'exposició de motius de la Llei 1/2014, aquest ca disposa d'unes habilitats que permeten configurar-lo com una ajuda tècnica de qualificació especial. Així mateix, més enllà del benefici terapèutic que aquest ca pot suposar, s'ha de distingir de l'activitat de teràpia assistida amb animals, que presenta unes característiques pròpies que la diferencien substancialment del concepte d'ajuda tècnica per a persones amb discapacitat i, en conseqüència, els cans utilitzats en aquest tipus de teràpia no estan inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei.

Les funcions dels cans d'assistència són diferents segons la tipologia del ca, així com també ho és l'ensinistrament. No és igual l'ensinistrament del ca guia, que té per objecte principal guiar una persona amb discapacitat visual, que el del ca de servei, que pretén prestar ajuda a les persones amb discapacitat física. Les noves tipologies de cans que es volen regular són les següents:

- Cans d'avís o alerta mèdica: cans ensinistrats per avisar d'una alerta mèdica a persones que pateixen discapacitat o crisis recurrents amb desconexió sensorial derivades d'una malaltia específica, com ara diabetis, epilèpsia o una altra malaltia orgànica.
- Cans per a persones amb trastorns de l'espectre autista: cans ensinistrats per preservar la integritat física de persones usuàries amb trastorns de l'espectre autista, controlar situacions d'emergència i guiar-les.

Així doncs, per al reconeixement d'aquests cans, tal com estableix l'article 13 de la Llei 1/2014, caldrà acreditar la concurrència dels requisits següents:

- a) Que el ca ha estat ensinistrat per a les finalitats específiques i adequades a la discapacitat o malaltia, oficialment reconeguda, de la persona usuària a la qual ha d'assistir.
- b) Que compleix la normativa sanitària i de protecció dels animals que viuen en l'entorn humà i les condicions sanitàries específiques que recull la Llei 1/2014.
- c) Que està vinculat a un treball d'assistència i a la persona usuària que l'empra per a les finalitats que preveu aquesta Llei.
- d) Que està identificat i inscrit en el registre oficial segons la normativa vigent.
- e) Que ajuda a pal·liar els efectes de la discapacitat o malaltia de la persona usuària.

- f) Que disposa d'una pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil per prevenir danys eventuals a terceres persones causats pel ca d'assistència, fins al límit de cobertura de la responsabilitat civil que determini l'òrgan competent.

El procediment per al reconeixement dels cans d'assistència es regula en el Decret 73/2016, de 23 de desembre, sobre els centres d'ensinistrament de cans d'assistència i els principis generals del procediment per al reconeixement dels cans d'assistència (BOIB núm. 161, de 24 de desembre).

Finalment, cal indicar que els drets esmentats i prevists en la Llei 1/2014 no són il·limitats. Així, l'article 8 disposa que el dret d'accés, circulació i permanència s'exceptua en cas de perill imminent greu per a terceres persones, per a la persona usuària o per a la mateixa integritat del ca d'assistència, i l'article 9 preveu una sèrie de limitacions, per exemple l'accés a zones de manipulació d'aliments o en cas de signes evidents de malaltia del ca.

c) Els objectius de la norma

Els objectius de la norma que es proposa són els següents:

- Aplicar el principi d'igualtat efectiva consagrat en la Constitució a les persones que pateixen una discapacitat o una malaltia diferent de les que preveu l'article 3 de la Llei 1/2014 (és a dir, que excedeix la discapacitat visual, auditiva o de mobilitat); concretament, permetre la utilització dels cans d'assistència a persones que tenen altres tipus de disfuncions, com per exemple diabetis tipus 1, epilèpsia o qualsevol altra tipus de discapacitat.
- Equiparar la normativa d'accessos, competència de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, a la normativa estatal de transports, després del Reial decret 537/2019, de 20 de setembre, pel qual es modifica el Reial decret 1544/2007, de 23 de novembre, pel qual es regulen les condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació per a l'accés i la utilització de les formes de transport per a persones amb discapacitat. Aquest Reial decret reconeix el dret de les persones amb trastorns diabètics o epilèptics a accedir a les instal·lacions i els mitjans de transport acompanyades d'un ca d'assistència, en les condicions establertes per als cans d'assistència de les persones amb discapacitat.
- Adaptar la normativa vigent als principis de bona regulació, de manera que s'asseguri que la Llei 1/2014 compleix els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, eficiència, qualitat i simplificació. A més, es vol adequar la Llei 1/2014 a l'evolució de les tècniques d'ensinistrament i a les demandes socials de les persones i els col·lectius afectats.

d) Les possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores

No es consideren altres alternatives, atès que la regulació plantejada passa per una modificació de la normativa vigent, la qual té rang de llei. D'aquesta manera, qualsevol modificació queda sotmesa a la reserva de llei.

Així, atès que la iniciativa legislativa parteix del Govern de les Illes Balears, resulta aplicable l'article 43 de la Llei 1/2019 i cal tramitar un projecte de llei, el qual, una vegada aprovat pel Govern, s'ha de trametre al Parlament de les Illes Balears perquè el tramiti en la forma prevista en el Reglament de la cambra.

